

at Staten skulde optage Opgaverne og løse dem, ombygge disse usunde Bydele og skaffe de fornødne Arbejderboliger til Veje. Der kan ogsaa godt tænkes at komme den Dag, hvor det bliver en Statsmaksime, at saaledes skal det gaa til, men, som ogsaa den sidste ærede Taler var inde paa: man behøver ikke at frygte for, at Flertallet her i Salen skal komme ind paa en saadan efter min Mening ganske halsbrækende Teori. Det ærede Medlem for Københavns 5te Kreds (P. Holm) kan være ganske sikker paa, at selv om det skulde gaa, som han udtalte Tanken om, vilde det ikke risikeres, at vi her sætte Statens Midler over Styr og ruinerede Staten, saaledes som jeg for mit Vedkommende mener, vilde blive Tilfældet under den Statsordning, som han særlig interesserer sig for. Det ærede Medlem kan derfor for saa vidt have fuldkommen Ret, naar han synes at ytre en vis Misfornøjelse med den Tanke, han selv fremkastede og vistnok i sit Hjerte fandt at være noget af det usmageligste og ubehageligste, der kunde komme til at eksistere.

Jeg kan altsaa være ganske enig med den højtærede Minister i, at nogen Statsopgave foreligger der ikke her, men fordi det ikke er nogen Statsopgave, kan det meget vel forlanges, at Staten, naar Opgaven maa siges at være nyttig for Samfundet, yder et Tilskud dertil, som staar i et rimeligt Forhold til den Nytte, som Opgavens Løsning kan fremkalde. Og naar vi se hen til, hvad det er, Staten yder ved det foreliggende Lovforslag, vil det ses, at den Gave, den højtærede Minister talte om, i Virkeligheden er meget lille. Den Rente, der skal svares af de Penge, der laanes ud efter Lovforslaget, er 3 pCt., og den Rente, som Staten hidtil har laant Penge til, er, om jeg husker ret, 3,15 pCt. Forskellen er altsaa $\frac{15}{100}$ pCt., hvilket for et Beløb paa 4 Millioner, hvis vi nu tænke os, at Loven kommer til at virke i sin fulde Udstrækning, vil komme til at udgøre mellem 6,000 og 7,000 Kr. om Aaret. Det vil altsaa sige, at det, som Staten vil komme til at bidrage for at faa en meget betydelig Del af den Opgave løst, som Lovforslaget tager Sigte paa, vilde blive mellem 6,000 og 7,000 Kr. om Aaret inden for det Aaremaal, hvori Loven er ude. Altsaa i Virkeligheden tror jeg, det kan siges at være en ringe Bagatel i Forhold til de Goder, der kunne opnaas, og hvori Staten ogsaa er medinteresseret. Det forekommer mig derfor, at det er en Sag, som der for Sagens egen

Skyld er al Grund til at se paa med Velvilje, og jeg vil takke den højtærede Minister, fordi han udtalte — saa vidt jeg forstod — at han i det Hele vilde se mildt og liberalt paa denne Sag. Særlig takker jeg ham, fordi han endogsaa gik saa vidt at fremsætte Muligheden af, at han i enkelte Tilfælde vilde kunne undvære den paagældende Kommunalbestyrelses anbefaling. Jeg tror, at det er meget rigtigt, at meget i dette Forhold er overladt til Finansministerens Skøn, jeg tror ikke, det kan være anderledes. Det er umuligt paa Forhaand at tænke sig alle de forskellige Enkeltheder, der i hvert Foretagende, der kommer frem, kunne være af Betydning. Derfor er det nødvendigt, at Afgørelsen bliver lagt i en eller anden Myndigheds Haand, og det vil efter vore Forhold da ligge nærmest at lægge den i den højtærede Ministers Haand. Det ærede Mindretal, tror jeg, var bekymret uden nogen som helst Grund. Det er jo paa ingen Maade saaledes, at det er alle og enhver, der skulle hjælpes, at alle og enhver skulle have sig et Hus paa Statens Bekostning; saa langt strækker Lovforslaget sig jo ikke. Lovforslaget opfylder netop den Betingelse, som det ærede Mindretal selv stillede til det, at det skulde have bestemte og praktiske Grænser. Det har de bestemte og praktiske Grænser baade, at Summen ikke kan komme over et vist Maksimum, og — for saa vidt Arbejderboliger angaar — at det skal være enten noget, der iværksettes ved filantropiske Foreningers Pengemidler, eller noget, hvor de paagældende selv tage det værste Stød af ved at slutte sig sammen i en Forening. Jeg tror ikke, man ret vel kan tænke sig et Spørgsmaal som dette løst inden for mere bestemte og praktiske Grænser end dem, der foreligge i dette Forslag, saaledes som det gennem Ændringsforslag vil blive forandret, og det er paa ingen Maade store Fordringer, hvorom der her er Tale. Jeg forstaar slet ikke det ærede Medlems Tale om stærke Ord; thi saadanne ere slet ikke faldne i denne Sag (*J. Hage*: Det var om Jordlodder til Landarbejdere!). Ja, det kan jeg jo ikke være ansvarlig for, jeg forstod det saaledes, som om det ærede Medlem var fortrydelig over nogle stærke Ord, der vare faldne i denne Sag, og jeg forstod ikke, hvori disse skulde ligge. Nu forstaar jeg altsaa, det er et Slags Nervøsitet over Ord, der ere faldne i en anden Sag, som har paavirket det ærede Medlem i denne Sag og forhindret ham i at stille Ændringsforslag. Jeg tror, at det ærede